

**Opinia Nr 4 Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego
Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 kwietnia 2011 roku na temat
oceny stopnia wykorzystania środków unijnych przeznaczonych na realizację projektów
w ramach programów operacyjnych realizowanych w latach 2007 – 2013**

Wojewódzka Komisja Dialogu Społecznego na posiedzeniu w dniu 27 kwietnia 2011 roku rozpatrzyła temat związany z wykorzystaniem funduszy unijnych, z których finansowane są działania w ramach programów operacyjnych realizowanych przez samorząd województwa świętokrzyskiego. W katalogu spraw podejmowanych na forum dialogu społecznego przez organizacje reprezentujące środowiska pracowników i pracodawców problematyka wykorzystania funduszy unijnych zajmuje stałe miejsce, ponieważ w sposób istotny określają one możliwości rozwoju społeczno – gospodarczego naszego regionu.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007 – 2013 w całości zarządzany i wdrażany przez zarząd województwa świętokrzyskiego ma strategiczne znaczenie dla osiągnięcia celu modernizacji wielu sfer funkcjonowania województwa świętokrzyskiego. Alokacja środków wynosi 725 807 266 euro (wg obecnego kursu euro - 2 888 785 499 zł).

WKDS pozytywnie ocenia poziom realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego w połowie obowiązującej perspektywy finansowania. Dotychczas zarząd województwa ogłosił 37 konkursów naboru wniosków w różnych obszarach wsparcia, na które wpłynęło ponad 1500 wniosków o dofinansowanie, z czego 939 zatwierdzono do realizacji. Ogólna wartość już podpisanych umów stanowi 67% wartości Regionalnego Programu. Szczególnie duże zainteresowanie dotyczy ofert skierowanych do samorządów i przedsiębiorców, ponieważ w tych obszarach wszystkie przewidziane środki zostały zakontraktowane. Ponadto, ok. 200 projektów zgłoszonych przez samorządy zostało umieszczonych na listach rezerwowych, a ich wartość opiewa na 800 000 zł, co wskazuje z jednej strony na duże zapotrzebowanie dofinansowania inwestycji w gminach i powiatach woj. świętokrzyskiego, z drugiej na zaangażowanie tych podmiotów w pozyskiwanie środków unijnych.

Na uwagę zasługuje większa otwartość umożliwiająca skorzystanie ze środków RPOWŚ przez samorządy terytorialne i przedsiębiorców, dzięki przyjęciu proporcji podziału alokacji na konkursy otwarte dla wszystkich. Istotne jest również to, iż wartość uzyskiwanej pomocy np. możliwość uzyskania przez mikroprzedsiębiorcę dotacji odpowiadającej 60% realizowanej inwestycji zwiększa efektywność wdrażanych projektów.

W wyniku wdrożenia RPOWŚ do tej pory zrealizowano 271 projektów, wśród których dominowały działania w sektorze mikro – małych i średnich przedsiębiorstw, ale także dróg, promocji gospodarczej i turystycznej regionu, gospodarki wodnokanalizacyjnej, infrastruktury edukacyjnej, zdrowotnej. W każdym z obszarów można wskazać ich wymierne efekty mające wpływ na jakość życia mieszkańców i wizerunek woj. świętokrzyskiego m.in.: blisko 700 miejsc pracy, 152 km wybudowanych i zmodernizowanych dróg, 119 km wybudowanej i zmodernizowanej sieci wodociągowej, 95 km kanalizacji sanitarnej, 205 osób zabezpieczono przed powodzią, poddano rewitalizacji w sumie 11 ha terenów w centrach miast i gmin regionu. Zakończenie realizacji 20 projektów z zakresu infrastruktury edukacyjnej umożliwiło korzystanie z ich efektów przez 10 tysięcy uczniów.

Województwo Świętokrzyskie w ramach unijnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2013 otrzymało blisko 317 500 000 zł na wsparcie zatrudnienia, edukacji, integracji społecznej oraz rozwój kapitału ludzkiego na obszarach wiejskich. WKDS z zadowoleniem przyjmuje informację dotyczącą bieżącego stanu wykorzystania alokacji na

poziomie 63,5%, co daje woj. świętokrzyskiemu wysokie miejsce w rankingu województw ocenianych pod względem stopnia wydatkowania przyznanego środków w PO KL. Do obecnej chwili działaniami w ramach Programu objęto 100 000 osób m.in. długotrwale bezrobotnych, w trudnych sytuacjach życiowych - w formie wsparcia psychologicznego, doradztwa i szkoleń zawodowych, adresowanych również dla osób, które chcą podnieść swoje kwalifikacje zawodowe. Znaczną grupę beneficjentów stanowią uczniowie, którzy skorzystali z „unijnych korepetycji” albo z programu stypendialnego skierowanego do uczniów szczególnie uzdolnionych. W obszarze edukacji 8 tysięcy dzieci zostało objętych opieką przedszkolną, głównie na terenach wiejskich, co jest oczekiwanym kierunkiem, biorąc pod uwagę niskie wskaźniki uczestnictwa dzieci w formach wczesnej edukacji. Dla grupy 5400 bezrobotnych udział w Programie zaowocował dotacją na założenie własnego biznesu, co przełożyło się na co najmniej taką samą liczbą nowych miejsc pracy.

Sprawnie przebiegający proces wdrażania obu programów operacyjnych, w efekcie którego osiągnięto dobre wskaźniki odnoszące się do poziomu wydatkowania środków finansowych w relacjach do wartości podpisanych umów, pozwolił zakwalifikować województwo świętokrzyskie do uruchomionej przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego krajowej rezerwy wykonania na rzecz najbardziej aktywnych samorządów. Oznacza to przyznanie dodatkowych środków finansowych dla: RPOWŚ – 33,5 mln euro oraz dla PO KL – 30 mln euro.

Wojewódzka Komisja Dialogu Społecznego wyraża akceptację zaprezentowanych propozycji przeznaczenia pozyskanych środków w obu programach operacyjnych, ponieważ odpowiadają na występujące potrzeby zwiększenia nakładów w określonych działaniach, a jednocześnie pozostają w zgodności ze wskazaniem Komisji Europejskiej. Samorząd województwa proponuje, by w ramach RPOWŚ dodatkowe środki przeznaczyć na: rozwój innowacji, inwestycje wspierające działalność dydaktyczną i badawczą szkół wyższych oraz placówek sektora „badania i rozwój”, tworzenie kompleksowych terenów inwestycyjnych, inwestycje w nowoczesną infrastrukturę komunikacyjną o znaczeniu regionalnym oraz inwestycje w infrastrukturę ochrony środowiska i energetyczną. Z kolei plany wykorzystania premii na PO KL dotyczą przede wszystkim kontynuacji wspierania edukacji przedszkolnej oraz zwiększenia liczby osób, które pozyskały środki na podjęcie działalności gospodarczej.

WKDS rekomenduje powyższe kierunki wykorzystania środków z krajowej rezerwy wykonania zarówno w obszarze działań inwestycyjnych w RPOWŚ, jak i w PO KL w sferze bezrobocia, czy edukacji. Partnerzy społeczni, strona administracji rządowej i samorządowej wyrażają nadzieję, że propozycje samorządu województwa świętokrzyskiego zostaną przyjęte w trakcie negocjacji z Komisją Europejską, ponieważ trafnie odzwierciedlają potrzeby społeczne i wspierają dążenia do wzrostu konkurencyjności regionu świętokrzyskiego.

Przewodnicząca
Wojewódzkiej Komisji
Dialogu Społecznego
PRZEWODNICZĄCA
WOJEWÓDZKIEJ KOMISJI
DIALOGU SPOŁECZNEGO

Bożentyna Patka-Koruba
WOJEWÓDZA ŚWIĘTOKRZYSKI